

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

ДИЛЛАРДА, ТИЛЛАРДА НАВРЎЗИ ОЛАМ...

ЯХШИЛИК БИЛАН ҚОЛСИН ОТ

Тошкент шаҳридаги «Янгиобод» маҳалласида истикомат қилувчи меҳнат фахрийси Зайниддин ака Исамухамедовни меҳнат устида, гилос ва тоқлардан чаман бўлган ҳовлида учратдим.

- Зайниддин ака, ёшингиз 85 да бўлса ҳам ҳеч тиним билмайси. Хали маҳалла клубида ёшлар орасида, ҳали қариялар билан чойхонада, хали мақолалар ёзиб таҳририятга югурасиз. Ғайратингизнинг сири нимада?

- Ғайратимга сабаб — ёшлигимдан меҳнатга ўрганганлигим. Меҳнатнинг турига қараб қобилият ва иқтидор шаклланиб, мукамаллашиб бораверади. Мен ҳам бир қатор олий ўқув юртида фалсафа фанидан, юртимиз тарихидан дарс бердим. Илгир чанқоқлик, билганимни ёшларга етказишга бўлган хоҳиш мени доимо ғайратлантириб турди. 85 йиллик умримнинг қарийб 70 йилида меҳнат қилдим, интилдим, изландим. Шундан 50 йилни — келажакимиз бўлган ёшлар тарбиясига сарфладим.

- Домла, узок яшашнинг, яшаганда ҳам мазмули умр кечиришинг омили нимада деб ўйлайсиз?

- Энг асосий омиллардан бири — умид билан яшаш. Ҳаёт доимо бир текис бўлмайди. Шодон ва тантанали кунлар қаторида самарасиз, ҳаттоки мусибатли кунлар ҳам бўлади. Ҳар қандай кунда ҳам ҳаётга бўлган ишонч ва умидни йўқотмай, бор имкониятлардан фойдаланишга интилиш кишининг меҳнати, умрини самарали қилади. Муҳими ҳар қандай ҳолда ҳам руҳий тушунликдан тушмаслик керак. 62 йил бирга яшаган, оламнинг кўрки, фаршам, 6 фарзанд, 50 дан зиёд

невараларни тарбиялаган умр йўлдошим Махфузахон Турсунова, сунчиғим — профессор ўғлим Хусниддин Исамухамедов мени ташлаб, боқийликка юз тутишганда руҳимни туширмасликка ҳаракат қилдим. Доимо қобилиятимга қараб иш топиб, меҳнат қилдим. Ҳаракатда бўлган одамнинг юрагига ғам йўл топа олмайди.

Узоқ яшашнинг яна бир омили — ҳалол, пок яшаш. Инсоннинг дили пок бўлса, юрагиди ҳасад, кин бўлмай, тилида ёлгон ва ритёга эрк бермаса ҳаёти бир текис, осуда кечиб, узок яшашига боис бўлади. Бунинг учун энг аввало кишининг луқмаси пок бўлиши керак.

Қалбимиз — сийрат ва мазмун бўлиб танамизни бошқаради. Шундай экан, қалбимизга қулоқ солиб, ақлимизни ишлатиб яшасак мазмуни ва узок яшаш бахтига мушарраф бўлаемиз.

- Қариганда баъзилар инжиқлашиб қолади. Бундай ҳолда фарзандлар ўзини қандай тутиши керак бўлади?

- Ёш улгайган сари инсоннинг тафаккури ортиб боради. Саломатлиги эса аввал йилдан-йилга, кейинроқ ойдан-ойга ва ниҳоят кундан-кунга заифлашиб, хасталиқлар толиқтира бошлайди. Шундай ҳолатда биз қариялар янада иззат талаб бўлиб қоламиз. Оқил фарзандларимиздан меҳр кутадиган, эътиборларини кўрсайдиган ёш болага айланамиз. Бизга уларнинг тоғни суриб, дарёни қайириб беришлари керак эмас. Улардан илик муомала, ширин сўз кутамиз, холос. Уйда ҳамма нарсани бадавастир қилсалар, тегиб кириб, тегиб чиқсалар бизга бундай «эътибор» керак эмас. Бизлар эса ёшларни андак шўхлиги, ан-

дак бепарволигидан руҳимизни туширмаганимиз маъқул. Ҳеч қачон юракларимиздан ҳаёт завқи кетмасин. Шунда фарзандларимизга ҳам, ўзимизга ҳам оғирлигимиз тушмайди.

- Жуфтидан айрилган, ёлғиз қолган ота ёки онанинг руҳияти, улар билан фарзандлари ўртасидаги муносабат ҳақида сўзлаб бексизмиз?

- Узок йиллар бирга яшаган жуфтингдан, тунқунлик йўлдошигидан айрилиш осон эмас. Илож қанча, инсоннинг бошида ўлим шарбатини топиб кўришдек қисмат ҳам бор. Жуфти ҳалолим — жон малҳамим, маслаҳатгўйим эди. Ундан айрилгач, бир ёним қуйиб кетди. Аммо оилада оналарининг ўрнини тўлдириш, фарзандлар олдида энди унинг вазифаларини ҳам адо этиш мени бўшашмасликка, толиқмасликка ундар эди. Тангрига шукрки, бугун ўзалари ҳам муборак ёшларга етган фарзандларим, гулу гунчаларим — невараларим атрофимда парвона.

Ёлғиз қолган қариянинг кайфияти ўзгарувчан, асаби таранг бўлади. Шу сабаб кекса киши ҳаммиса одамлар орасида бўлиши керак. Айниқса кексалик даврида билганларингни, кўрганларингни, ҳаётий хулосаларингни одамлар билан бўлишиб яшашга ҳаракат қиларкансан. Ана шу тахлит оилада ва жамиятда кераклигимни ҳис қилиш руҳимни тетиклаштирадиди. Ҳар ким экканини ўради, дейдилар. Ҳаётда фақат яхшилик уруғини қадаб, яхши ном қолдирайлик. Зеро шонир айтгандек:

**Бу гулшан аро йўқидир
бақо қўлига сабот,
Ажаб саводат эрурки
яхшилик билан қолса от.**
- Мазмуни сўхбатингиз учун раҳмат.

Ҳамдам ТҮЙЧИЕВ

«Яхшиликка интилиш, бизга ато этилган умрнинг ҳар лаҳзасини эзгулик йўлида сарфлаш, бир-биримиздан меҳр-муҳаббатимизни аямаслик — бу ҳам инсондан катта мардлик, бағрикенглик ва олижанобликни талаб қилади.

Менинг тилагим шуки, ана шундай кайфият билан яшаш, ана шундай юксак фазилатларга эга бўлиш учун барчамиз доимо ҳаракат қилишимиз даркор.

Айниқса, етим-есир, бева-бечоралар, муҳтож бўлиб яшаётган одамларга меҳрибонлик, саховат ва мурувват кўрсатиш, савоб ишни ҳар кун қилиш керак, савоб ишни ҳар ким қилиши керак, деган шиоримизни мана шу кунларда янада кўпроқ амалий ишлар билан исботлашимиз лозим...

...Мен мана шу хосиятли айёмда бир ҳақиқатни ҳаммамиз чуқур англаб олишимизни истардим. Яъни, инсон, оила ва жамият, авлод ва миллат тақдири, бугунги ва эртанги кун бахту саодати, ёруғ ва буюк келажакни барчамизнинг қўлимизда.

Ва бу олижаноб мақсадларга етиш бизнинг ҳаракатимиз, шижоатимиз, куч-қудратимиз, аҳдчилигимиз ва бирдамчилигимизга боғлиқ эканини ҳеч қачон унутмаслигимиз даркор...

Ислом ҚАРИМОВ

Оламни яшилликка бурқаб, дилларимизни эса яшаш завқу шуқуҳига тўлдириб Баҳор ҳам келди. Биз бугунги кунда гарчи илмий-техника юксак ривож топган давр имкониятларидан баҳраманд инсонлар бўлсак-да, минг-минг йиллар давомида ота-боболаримиз айни шу кунларда қандай ҳолатни ҳис этиб туйишган бўлишса, худди ўшандоқ туйғулар оғушидаемиз — тобора чирой очиб бораётган оламга ошиқмиз, бир-биримизга яхши тил-қаримимизни айтмоққа ошиқамиз, яхши амалларни қилмоқ учун енг шимарамиз, дилларимиз эса эзгу ният, орзу-ҳавасларга лиммо-лим...

Баҳор — Наврўз туфайли нафақат борлиқ уйғонади, балки онгу тафаккуримиз, руҳиятимиз ҳам тетиклашадиди. Қай биримизнинг юрак-юрагимиз тубидан шеър қуйилиб келади, қай биримиз эса қўшиқ хиргойи қиламиз... Ўзаро меҳр-оқибат, қадр-қimmat, хайру саховат амалларини бажо келтиришга ошиқамиз. Баҳорнинг — Наврўзи оламнинг хосияти — шарофати ана шундай қутлуг ва муқаддасдир.

Ўтган ҳафта пойтахтимизнинг Алишер Навоий номидаги Миллий боғида бошланган Наврўз тантаналари шаҳару қишлоқларимизда, бепоён дашту далалар, қир-адирлар бағрида кенг нишонланмоқда, кўклам наволари еру осмонни тутган.

Анъанага кўра байрам муносабати билан янги йўллар, янги ишоотлар фойдаланишга топширилмоқда, янги боғлар бунёд топмоқда, юрт гўзаллашмоқда.

Дастурхонларга баҳорий таомлар — сумалагу ҳалим, кўк чучвараю сомсалар ва албатта, паловхон тўра тортилиб, динию миллати қандайлигидан қатъи назар, барча юртдошларимиз бир-бирларини байрам билан қутлашаркан, ўтган ўн йил давомида мамлакатимизда рўй берган ўзгаришлар, юксалишларни ҳам зўр мамнуният ва қониқиш билан қайд этмоқдалар, келажак орзу-умидлари билан ўзаро ўртоқлашмоқдалар.

Ҳамма-ҳамманинг тилида, дилида шундай эзгу тилак ҳукмирон — аввало юртимиз осмони мусаффо бўлсин, дастурхонимиздан қут-барака аримасин, ҳар кимни ниятига етказсин.

